

שישבת

ישראל היום כ"ב באב תשע"ח 03.08.2018

דו־קיום
נוסח שפרעם
נועם (דבול) דביר

שרה'לה שרון מנצח:
כך התאברתי על הפחדים
בדרך לריאליטי

כמה טוב שבאתם הביתה

232 עולים חדשים
מכל רחבי ארה"ב עזבו
בשבוע שעבר את הבית,
את העבודה ואת החיים
הנוחים והמוכרים -
ועברו לגור בישראל.
ליווינו אותם
במסע המרגש
ברוך רוון

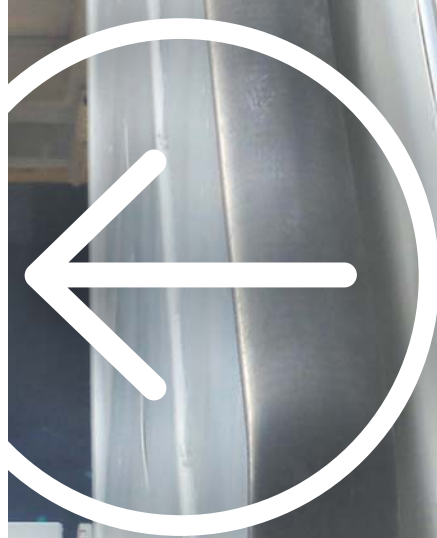

חשופה: רות אסף מדברת על התקיפה
במדריד, ההפלה והפדופיל שנתפס בשכונה

אמיצה: איריס פלח, לוחמת האש
הראשונה זה שנים, פותחת את הלב

הם לא באים לביקור או
ל"תקופת ניסיון"; הם באים
לתמיד. העולים החדשים
נוחתים בישראל
צילום: ששון תירס

ברוך רון

ציונות, בני ציונות

אליענה באה לבדה מסן פרנסיסקו, אחרי שאביה אמר לה שהיא קורעת את המשפחה • חני באה עם בנה ועם בעלה לשעבר, כי "כבר לא נעים לחיות בארה"ב" • קנת' בא עם המזוודה שקיבל אביו מחיילים אמריקנים בגרמניה ב־1945 • ואף אחד לא נותן למצב הביטחוני להבהיל אותו • הסיפורים שמאחורי טיסה LY3004, שהביאה 232 עולים לחיים חדשים בישראל

"הצעירים נקשרים לארץ בדרך כלל במסעות של תגלית ותוכניות חינוכיות אחרות". כמה מהעולים בכניסה לשדה התעופה קנדי בניו יורק

שום אפשרות שרק אחד מאיתנו יעלה". בארץ היא תגור ברעננה, ומקווה למצוא עבודה כמורה לאנגלית ("תמיד צריכים בישראל מורים לאנגלית, לא?"). הבן פיקי כבר מתכוון לתחילת הלימודים בבית הספר החדש בחורש הבא.

הרב קנת' ברנדר (55), שהגיע מפלורידה עם אשתו רוחי ובנו יצחק בן ה-13, בא לישראל לנהל את מור סדות "אור תורה סטון". הוא יחבור לשניים מילדיו, שכבר עשו עלייה – האחד נשוי ואב לילה, שמתגורר רר בגבעת שמואל, והאחר גר בירושלים. שני ילדים נוספים נשארו בארה"ב.

ברנדר נושא איתו מזוודה ישנה, שממנה הוא לא מסכים להיפרד אפילו לרגע. "זאת המזוודה שקיבל אבא שלי אהרון ב־1945 מחיילים אמריקנים במחנה הפליטים בעיר אולם בגרמניה", הוא אומר בהתרגי שות. "הם נתנו לו אותה כדי שיוכל לארוז בה את מעט החפצים שהיו לו. מאז היא איתי".

האב בן ה-83 עדיין חי בארה"ב; בנו עולה עכשיו לישראל עם המזוודה הישנה שלו, שנשמרת כבר 73 שנים. הוא מתעקש להעלות אותה איתו למטוס, ונחרד כשהריילת מבקשת להניח אותה בתא מרוחק ממנו.

מאחורי המבצע המורכב הזה עומדים האנשים הבלתי נלאים של "נפש בנפש", שחברו לסוכנות היהודית בהבאת יהודים מצפון אמריקה. עד היום הם כבר הביאו ארצה יותר מ־57 אלף עולים ב־16 שנים. אבל כשמביאים בחשבון שבארה"ב חיים היום כש־בעה מיליון יהודים, ומספר העולים הפוטנציאליים, בעלי הזיקה לישראל, מוערך במיליון לפחות – מדובר עדיין בטיפה בים.

זה התחיל בכלל כיוזמה פרטית של הרב יהושע פס (45), שהתגורר בפלורידה ואיבד קרוב משפחה בפגיעה בפתח תקווה ב־2001. פס החליט לעשות מעשה, עלה לארץ עם אשתו והחל לפעול להסרת החסמים שמונעים מיהודים בארה"ב לעלות. הוא חבר לאיש העסקים היהודי טוני גלברט, וביחד הקימו את "נפש בנפש". בקיץ 2002 הם כבר הביאו לישראל את טיסת העולים הראשונה.

בנובמבר 2005, לאחר החלטת הממשלה לתמוך בארגוני עלייה פרטיים, החל הארגון לקבל מימון מתקציב המדינה. כעבור שלוש שנים נולד שיתוף הפעולה עם הסוכנות, שבמסגרתו אוחד תהליך הע"לייה עבור יהודים מצפון אמריקה תחת קורת גג אחת. התקציב השנתי של "נפש בנפש" עומד על כ־60 מ"ליון שקל. 15 מיליון מגיעים ממשרד העלייה והקליטה,

חני האריס, מורה בת 42 משיקגו: "הרעיון לעשות עלייה נולד עוד כשהייתי נשואה. בשנה שעברה התחלתי לדבר על זה שוב עם בעלי לשעבר, כי נעשה לא נעים לחיות בארה"ב. בגלל הילד, לא היתה שום אפשרות שרק אחד מאיתנו יעלה"

הרב קנת' ברנדר, בן 55 מפלורידה: "בשנת 1945 אבא שלי קיבל מזוודה מחיילים אמריקנים במחנה הפליטים אולם שבגרמניה, כדי לארוז בה את החפצים המועטים שלו. עכשיו אני עולה עם אותה מזוודה לישראל"

תמונה אחת בשדה התעופה קנדי בניו יורק לכדה את העין וצבטה את הלב. רגע אחד, מזווקק, שמספר את הסיפור כולו בלי מילים.

קצת לפני התור לבירוק הביטחוני, בפיינה צדדית, עמד צעיר בשנות השלושים לחייו, לצידו אשתו וילדיו, ולא הצליח לעצור בעד הרמעות. אבא שלו חיבק אותו בחזקה, כשגם הוא בוכה בלי הפסקה. שני הגברים ניסו למשוך ככל האפשר את רגע הפרידה הבלתי נמנע. בעוד כמה דקות יעזבו הבן ומשפחתו את ההורים המבוגרים ואת מה שהיה עבורם הבית, לטובת חיים חדשים במרחק 10,000 קילומטרים.

קשה לעכל את ההחלטה הזאת, לעזוב את המוכר ולעקור למקום אחר, במיוחד כשהמוכר הוא כל כך טוב, מחבק ונוח, והחדש כל כך לוט בערפל. הציניקנים ישאלו בשביל מה. אבל ציניות היא משהו שלא נמצא בלקסיקון של האנשים האלה: הם מא-

"חוזרת". חני האריס עם הבן פיקי והגרוש דיוויד

מינים באמת ובתמים שישראל היא המקום בשבילם ובשביל ילדיהם, ושום צבע אדום או איום איראני לא יפחידו אותם.

צריך הרבה אומץ כדי לקבל את ההחלטה הרשמית הזאת, להתנתק מהמשפחה, להתפטר ממקומות העבודה, להוציא את הילדים ממסודות הלימוד, להיפרד מהחברים ולוותר על החיים השלווים בסן פרנסיסקו, ביוסטון או במיאמי בשביל באר שבע, נתניה ומעלות – בלי לדעת בהכרח אם ימצאו עבודה והיכן, בלי לדעת היכן ילמדו הילדים, בלי לשלוט בשפה, בלי להכיר את המנטליות הישראלית. הם לא באים לביקור או ל"תקופת ניסיון"; הם באים לתמיד. על פי הסטטיסטיקה, 90 אחוז מהם יישארו בארץ.

הם באו לשדה התעופה מכל קצווי ארה"ב, מניו יורק ועד קליפורניה, מאורגון ועד טקסס. 34 משפחות, ועוד 18 רווקים, 232 עולים חרשים שימלאו את הדרימליינר החכור של אל על עד אפס מקום. הצי עיר שבהם הוא תינוק בן חצי שנה, המבוגר – בן 80. חלקם נפרדו מבני המשפחה כבר בבית, חלקם התקשו להיפרד עד הרגע האחרון. כולם נרגשים מאוד, עטורי פים בהרבה חום ואהבה של המארגנים, אנשי ארגון "נפש בנפש", בשיתוף קק"ל, משרד העלייה והקליטה, הסוכנות היהודית ו־JNF-USA.

זו טיסת העולים עם מספר הילדים הגדול ביותר אי פעם, 127. רבים מהם לובשים את החולצות שקיי בלו, עם הכיתוב "There's no place like home". רק שעבורם, הבית הוא עדיין בארה"ב, במקום שבו גדלו. בארץ הם יגורו בערים הגדולות ובפריפריה,

נפרדו מהחברים לטובת הגשמת החלום. ילדים שעלו בטיסה עם שרת הקליטה סופה לנדבר ומייסדי "נפש בנפש", יהושע פס וטוני גלברט

**אליענה דן, בת 19
מאזור סן פרנסיסקו:
"אבא שלי אמר
לי שאני קורעת
את המשפחה. שני
האחים שלו כעסו
מאוד כששמעו שאני
מתכוונת להתגייס
ועשו הכל כדי להניא
אותי. הם אמרו לי
שצה"ל לא יותר
טוב מחיזבאללה"**

ממיאמי לצפת. מארק וקרן ריבו

**ארגון "נפש בנפש"
מביא לארץ מדי
שנה כ־4,000 עולים
מצפון אמריקה ועוד
500-800 מבריטניה.
70 אחוז מהמשפחות
שעושות עלייה
מגדירות את עצמן
אורתודוקסיות. בין
הרווקים, המגמה
הפוכה: רק 35 אחוז
הם אורתודוקסים**

אותי שם לאינפוזה.
"כשהתעוררת, שמעתי אישה שלא הכרתי צוע'
קת על הרופאים: 'למה אף אחד לא משגיח עליה?'
'זו היתה הפעם הראשונה שראיתי איך בישראל,
גם אנשים שלא מכירים אותך מתייחסים אליך כמו
משפחה. בארה"ב זה לא היה קורה".
בישראל התעורר בה הרצון ללמוד עברית, והיא
נסעה ללמוד באולפן בקיבוץ יגור. שם גם פגשה
את ג'ורדן, בן גילה, שעשה עלייה בשנה שעבר
רה – והתאהבה בו. כבר שבעה חודשים שהם ביחד
מרחוק, מנהלים שיחות סקיפ אינסופיות ומחכים
לרגע שבו ייפגשו שוב. "אבל הוא לא הסיבה שבי'
גללה אני עולה", היא ממהרת להדגיש, "אני עולה
כי התאהבתי בישראל".
אמא שלה תמכה בהחלטה שלה לעלות. אביה קצת
פחות.

"הוא אמר לי שאני קורעת את המשפחה", היא
מספרת, נסערת. "שני האחים שלו, דודים שלי, עשו
ככל שביכולתם כדי לעצור אותי. הם השתגעו מכעס
כשסיפרתי שאני רוצה לשרת בצה"ל. שוב ושוב צל'
צלו אלי ואמרו שאני נוסעת למדינת אפרטהייד,
ושצה"ל לא יותר טוב מחיזבאללה".
אבל אליענה לא נתנה לשום דבר לעצור אותה
בדרך אל הגשמת החלום. מנתב"ג היא תיסע לחיפה,
לגור עם חברים, עד שתמצא דירה. עם הוריה היא
תשמור על קשר בסקיפ ובפייסבוק. אחר כך תפנה
לצבא, "אני רוצה לשרת במשהו שקשור למדינה ולה'
סברה. לאנשים בארה"ב, כולל הורדים שלי, למשל, יש
השקפות מוטעות על ישראל, שמסתמכות רק על מה
שמוצג בתקשורת. כשהייתי בארץ, הודעתי לראות
את הפערים בין מה שמציגים בתקשורת הזרה לבין
מה שקורה באמת".

ישראלית לשעבר, שעברה לניו יורק לפני 20 שנה
ופתחה בעיר עסקים משגשים, אמרה לי, כששאלתי
אותה למה אינה חוזרת לארץ: "בשביל מה? קשה
לי שם".
אכן, קשה כאן. ישראל היא אחד המקומות המ'
תוחים והמשוסעים בעולם. ולמרות זאת, למרות כל
מכאוביה, היא מצליחה להיות אכן שואבת, מסק'
רנת ומרגשת, לאלפי אנשים שבוחרים להקים בה
את ביתם.
עכשיו, כשתיאלם תרועת הפסטיבלים ויתחילו
החיים האמיתיים, ילמדו העולים החדשים את מהותה
של הישראליות. בדרך הקשה, מן הסתם.
נחזיק להם אצבעות. ●

shishabat@israelhayom.co.il

הנוכחית היא ה־58 במספר, בעוד שבועיים כבר תגיע
הטיסה ה־59, ועליה כמות דומה של עולים.
בין הבאים הפעם אפשר למצוא עורכי דין, מהגר'
סים, פסיכולוגים, אנשי הייטק ואנשי שיווק ומכירות,
וגם שישה רופאים ושש אחיות. עניין הרופאים יקר
במיוחד לליבם של המארגנים, ששמו להם למט'
רה להעשיר את מערכת הבריאות הישראלית בכוח
אדם מיומן מארה"ב, כולל הליכים מקוצרים במיוחד
לקבלת רישיון הרופא. עד היום הם הביאו לארץ
550 רופאים.

ד"ר מארק ריבו (62) עושה עלייה עם אשתו קרן
(63), אחות במקצועה. את נופי היאכטות והרקלים
של מיאמי ביץ', פלורידה, הם יחליפו בקרוב בנופים
של צפת, שבה התגוררה משפחתו של מארק לפני
יותר מ־150 שנה.
"ההיסטוריה של המשפחה שלנו מוצגת במוזיאון
בית המאירי בצפת", אומר מארק בגאווה. בעשר הש'
נים האחרונות הם תורמים קבועים למוזיאון, לעי'
ריית צפת, וגם לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת
בראילן בצפת.

שניהם שייכים לזרם הרפורמי. בתם הבכורה, ג'ס'
רחל, מתגוררת בירושלים ולומדת במכון פרדס לחי'
נוך יהודי. "יש לנו יותר מ־200 קרובים בדרגות שר'
נות בכל הארץ", מחייכת קרן, "מדן ועד אילת, מגוש
עציון עד חיספין. אבל יותר מכל, אנחנו אוהבים
את הגליל. נעשה כל שביכולתנו כדי לסייע לפי'
תוח האזור".

אליענה דן באה לשרה התעופה לבדה, כל הדרך
מהעיירה הציורית פסיפיקה שלחופי האוקיינוס
השקט, ליד סן פרנסיסקו. בדיוק היום היא חוגגת
את יום הולדתה ה־19, אבל אין ממש מי שיחגוג איתה:
הוריה ואחיה בן ה־21 נפרדו ממנה בבית. כשהמנחה
של הטקס בשדה התעופה קנדי מברכת אותה לאוזני
הקהל, אליענה מתרגשת כמו ילדה.
היא גדלה במשפחה חילונית, בבית שבו לא די'
ברו מעולם על ציונות. "זה לא כמו סיפורי העלייה
הקלאסיים, שבהם אנשים מספרים שהם חלמו על זה
מאז שהיו ילדים קטנים", היא אומרת.
בגיל 16 סיימה את לימודיה בתיכון, למדה שני
תיים בקולג' קהילתי ונרשמה ללימודי תקשורת
באוניברסיטת קליפורניה.
בסוף השנה שעברה היא באה לישראל לסיור של
תגלית, ואז נדלק בה הניצוץ. "שהייתי אצל מכרים
בירושלים, וחליתי בשפעת קשה. בשלב מסוים לקחו
אותי לבית החולים, ואחד מבני המשפחה תיקשר
בשמי עם הצוות הרפואי. איברתי את ההכרה וחיברו

13 מיליון מקרן קיימת לישראל, 11 מיליון מהסוכנות,
7 מיליון מארגון ידידי צה"ל בארה"ב FIDF, ועוד
כ־14 מיליון מתרומות. ראשי הארגון נלחמים עכשיו
בתוכניות לבצע קיצוץ רוחבי בתקציב משרד העלייה
והקליטה, וטוענים שקיצוץ כזה יפגע קשות בפעילות
להבאת עולים.

הארגון מקיים מדי שנה מאות אירועי עלייה ברחבי
צפון אמריקה, שבהם חושפים את ישראל למתעניינים.
"אנחנו לא פונים לאנשים ומציעים להם לעלות, אלא
רק נענים לפניות שמגיעות אלינו", מרגיש הסמנכ"ל
זאב גרשינסקי. "עד היום פנו יותר מ־70 אלף משפחות
לקבלת ייעוץ והכוונה לגבי עלייה. אנחנו מביאים
לארץ מדי שנה כ־4,000 עולים מצפון אמריקה ועוד
500-800 מבריטניה. העלות של הבאת כל עולה היא
כ־3,500 דולר, לא כולל הטיסות".

מה גורם להם לקבל את ההחלטה המכרעת? גר'
שינסקי קורא לזה, בפשטות, ציונות. "לפעמים הם
מספרים שהרגישו חיבור לארץ אחרי שביקרו אצל
בני משפחה שכבר עשו עלייה, לפעמים זה חיבור
דתי, לפעמים זו הגשמת חלום של קרוב משפחה
שנספה בשואה. ויש גם מקרים של ישראלים שירדו
מהארץ לפני שנים והחליטו לחזור. בני נוער וצעיר'
רים, שעולים פעמים רבות בלי המשפחה, נקשרים
לארץ בדרך כלל במסעות של תגלית או בתוכניות
חינוכיות אחרות".

לדבריו, 70 אחוז מהמשפחות שעושות עלייה מג'
דירות עצמן אורתודוקסיות. בין העולים הרווקים,
שמספרם קטן יותר, התמונה הפוכה: רק 35 אחוז
מגדירים עצמם כאורתודוקסים.

כ־100 איש עובדים ב"נפש בנפש", רובם במטה
הראשי בירושלים, והשאר במשרדים בכרמיאל, בבאר
שבע ובתל אביב. תפקידם הוא לענות בכל שעה לט'
לפונים של יהודים מארה"ב שרוצים לברר בנושא
עלייה: לתת מידע על התהליך, להפיג את החששות,
ואחר כך גם ללוות את המעוניינים לאורך כל הדרך
– בטלפון, במפגשים מקוונים וברשתות החברתיות. זה
כולל סיוע במציאת תעסוקה, במציאת דיור ובאיתור
מקומות לימוד לילדים, וליווי צמוד מול הבירוקרטיה
של משרדי הממשלה. מייד עם הגעתם לארץ כבר
יהיו בידי העולים תעודות זהות ישראליות.

רוב העולים מארה"ב מגיעים לארץ עצמאית, בטי'
סות רגילות. פעמיים בשנה, בחדרשי הקיץ, יש טי'
סות קבוצתיות, במטוסים שנחכרים מאל על. הטיסה

"בישראל כולם משפחה". אליענה דן